

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Iure Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De Iure patronatus. Consilium CCCCLXXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98716](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98716)

Ecclesias & beneficia de uno loco in alium transfert, *can. si quis Episcopus VII. q. 1. c. penult. & ult. De translat. Episcop. c. Nisi De off. legati.*

11 Ad tertiam quaestionem facilis est responsio, quod volente & consentiente Domina Abbatisa, id auctoritates sedis Apostolicæ constitui possit, ut ius præsentandi tres vel quatuor idoneos ad illam parochialem Ecclesiam, ex quibus Abbatisa unum eligat, pertineat ad Cancellarium Universitatis Lovaniensis pro tempore, seu ad Collegium sacre Theologiæ; imò etiam ut unus tantum per eos præsentetur; cui Abbatisa teneatur illam Ecclesiam conferre, & alterius illi, ad quem pertinet ius institutionis, præsentare. Quamvis alioqui omnis collatio debeat esse libera, sine aliqua coactione, *c. 2. de his que vi metusve causæ sunt. Quæ tamen in re quia latet alienationis species, totius Monasterii seu Conventus consensus, cum tractatu præcedente, erit necessarius, Extravag. De reb. Eccles. non alienari, per tot.* alioquin enim futura Abbatisa posset eam immutationem postea impugnare; interim citra Abbatisæ consensum, id à Pontifice obtineri non poterit, nisi absoluta potestate uti vellet, ad quod difficulter inducitur.

12 Quod in postrema quaestione ponitur, obtineri non poterit: neque enim sic conferri posset Abbatisa, ut alteri super illa pensio reservaretur *d. c. Quia sæpe de elect. lib. 6.* neque id facile admitteret Pontifex. * Sed tamen superest aliud ordinarium remedium, quo Rectori dictæ Ecclesiæ succurri posset, si non sufficiant ad illius honestam exhibitionem & alimenta, quos nunc deputatos habet redditus, cum obventionibus, & quotidiano lucro ex oblationibus, funeralibus, & sacramentorum administratione: ius scilicet petendæ congruæ portionis ab eo, qui decimas loci ubi dicta Ecclesia parochialis sita est, sive sit ipsa Abbatisa Collatrix, sive alius, *c. De monachis De prob. c. Sic ut de suppl. neglig. prelat.* Quæ congruæ portionis assignatio coram Ordinario loci peti poterit, *c. fin. §. ubi autem De decim. lib. 6. Clem. 1. De iure patron. implorato ipsius nobili officio, Conc. Trid. sess. 24. de reformat. c. 13. vers. in parochialibus.*

13 Quibus arbitramur ad omnes per illustrem Dominum Comitem propositas quaestiones esse responsum sufficienter.

De iure patronatus.

S V M M A R I V M.

Patrono non conferente devolutio fit ad superiorem.

1. Patronus lapsus quadrimestri cadit à iure præsentandi.
2. Devolutio collationis fit ad Ordinarium superiorem.
3. Vacationis ignorantia præsumitur.
4. 7. Modus vacationis falsus in collatione vel præsentatione expressus nocet.
5. Publice quod fit ab omnibus sciri præsumitur.
6. Patronus moram purgare non potest lapsus quadrimestri.

CONSILIUM CCCCLXXIII.

Vide sup. & iunge Conf. 471. ejusdem materiæ.

V I S I S his, quæ ultrò citroque dicta ac proposita sunt in causa manutentionis inter Henricum filium Hencici vanden Roye Impetrantem, & de super possessione Altaris nostræ

Domina in parochiali Ecclesia Sancti Stephani, contra Magistrum Hubertum du Chesne Opponentem; videtur nobis potiore loco esse dictus Henricus: non tantum quod diu ante Opponentem nactus sit hujus beneficii possessionem, & tempore interdicti in illius possessione fuerit, §. quorum Institut. De interdictis; sed etiam quia titulo quoque potior sit: * ob id, quod Opponens ius suum fundet in præsentatione patronæ laicæ, & institutione ex illa obtenta; quodque eadem patrona eo tempore præsentaverit, quo ius præsentandi amiserat; hoc est post lapsum quatuor mensium (qui patrono laico ad præsentandum tantum competunt) quo lapsus patronus de contemptu agere non potest ad cassationem provisionis seu collationis per superiorem factæ; quia negligentia sua se exclusit, Cardinal. in Clem. 1. De suppl. neglig. prelat. nu. 9. Panorm. in diffut. sua 5. nu. 7. Sic ut oppositio, quam in hac eadem causa facit Domina Barbara B. patrona hujus beneficii, sit temeraria & minime receptibilis: quia si non perpetuo, saltem pro illa vice non conferendo intra tempus præscriptum, ius suum patronatus amittit, *c. Consultationibus De iure patron. Freder. de Sens conf. 102. Nobilis quidam nu. 3.* ita ut ex defectu juris & potestatis ipsius Dominae Barbaræ præsentantis, ex illius præsentatione per præfatum Magistrum Hubertum obtenta institutio sit prorsus nulla: quia cessante iure datoris, ius accipientis stare non potest, *l. vero §. Prædium de legat. 2. c. ult. Ne Prælat. nec ius & c.* * Sic ut inde assumi aut prætexi non possit aliquis coloratus titulus, sine quo nemo unquam in iudicio possessório beneficii auditur, aut obtinet, *Lud. Rom. consil. 483. dubitatur primo: scilicetque sit impetranti, quod de suo titulo doceat, obtentum colorato sed vero & legitimo doceat, obtentam collationem scilicet ab Episcopo, illius loci ordinario; ad quem de iure devolvitur collatio beneficiorum ad inferiores collatores pertinentium.* Devolutio enim collationis fit ordinariæ ad Episcopum, qui Ordinarius superior est, *d. Clem. 1. in verb. in non exemptis sua De suppl. neglig. prelat.*

Vnicus tantum restat scrupulus, an Impetranti obstat Opponentis allegatio, quod ex communi recepta sententia patrono laico, seu personæ laicæ non currat tempus quadrimestre ad conferendum patronatum beneficium, nisi à die notæ vacationis, *c. Quia diversitatem in fine & ibi Panorm. de concess. preben. Panorm. in c. Cum propter & in c. ult. De iure patronatus Paulus Citad. in tract. de iure patron. artic. 3. sexta pars quæst. 34. nu. 41.* cuius ignorantia regulariter præsumitur, donec probeatur scientia, *l. Verus de probat.* Caterum hic scrupulus facile eximitur: in primis ex eo, quod patrona hoc beneficium non contulerit, seu ad illud non præsentaverit ex vero vacandi modo, qui est per privationem & sententiam definitivam ex causa delicti latam, & executioni mandatam adversus D. Regnerum novissimum hujus beneficii Rectorem; cum collatio, ex qua Opponens nititur, sit ex causa & modo vacationis pro mortem ejusdem Domini Regneri: * qui modus falsus est, & propter falsitatem vitiat ipsam præsentationem, & ex ea sequuntur institutionem. Ordinarius enim

enim quilibet beneficii collator seu patronus, ex primendo unum certum modum vacationis, ceteros omnes excludere censetur, *c. Susceptorum de rescript. lib. 6. & ibi Ioan. Andr.* tunc cum non subiicitur clausula generalis, vel alio quovis modo, *Socius d. consil. 32. nu. 12.* Paucis itaque concludendo, quia apparentiora iura habet Impetrans, *Gloss. Clemen. 1. in fine de causa poss. & propriet.* existimo eum in huius beneficii possessione manutenendum, & secundum illius conclusionem in hac possessoria causa iudicandum esse.

cans alicui valide conferri potuit. Nam quod uno modo vacat beneficium, quamdiu alteri collatum non est, alio modo vacare non potest, *Socius d. consil. 32. nu. 12.* Paucis itaque concludendo, quia apparentiora iura habet Impetrans, *Gloss. Clemen. 1. in fine de causa poss. & propriet.* existimo eum in huius beneficii possessione manutenendum, & secundum illius conclusionem in hac possessoria causa iudicandum esse.

De Iure patronatus.

S V M M A R I V M.

Ius patronatus ex proximitate.

1. 4. Ius patronatus quando sequatur ultimum statum beneficii.
2. Possessio morte possidentis extinguitur nec ad heredem transit.
3. Exclusus semel a presentando quomodo iterum admittatur.
5. Patronus discordantibus potior est presentatus a maiore patronorum parte.

CONSILIVM CCCCLXXIV.

PAVCIS resolvendo articulum proposita difficultatis super eo, * an quia Ioannes Vriemans patronatus beneficium, de quo in possessorio iudicio controversia est, inter D. Arnoldum Dormael Impetrantem; & D. Robertum Tullens Opponentem in vita sua aliquot vicibus, occurrente illius vacatione solus contrulit seu Rectorem presentavit ad illud, & sic in possessione conferendi seu presentandi fuit, exclusa in eadem Beatrice sorore sua, exclusis quoque Ioanne & Gregorio Everaerts, qui in pari gradu consanguinitatis fundatorem contingere dicuntur, & tamen numquam fuerunt in possessione presentandi ad hoc beneficium; dicta Beatrix, mortuo Ioanne suo fratre, sola quoque presentare potuerit, exclusis dictis Ioanne & Gregorio aequè propinquis, propter predictam Ioannis sui fratris possessionem, & novissimum statum beneficii; qui in collationibus & presentationibus beneficiorum attendi solet, *c. Cum de beneficio de preben. lib. 6. Bald. in l. si mater C. de de jactu de pñ. l. item in accipienda, concedenda & manutenenda possessione beneficii patronati: ita ut presentatus a patrono, qui novissime retro vel semel tantum presentavit, in quaestione possessionis (licet non ita in petitoria causa) praferri debeat illi, qui continet se presentatum a vero patrono, qui tamen novissima vacatione occurrente non presentavit. c. Consultationibus de iure patron. decus consil. 153. in effectu nu. 4. & consil. 126. in causa Domini Francisci.*

Resolvendo, inquam, dicimus quod Beatrix id non potuerit sola facere, exclusis dictis Ioanne & Gregorio. Nam ex sua persona possessionem presentandi aliquam praetextere non potest, ex qua suis consortibus & coequalibus potior dici possit, cum certo constet illam numquam vel solam, vel cum suo fratre, ad hoc beneficium, occurrente illius vacatione, presentasse; excepta hac presentatione, quae cum controversia sit possessionem non

Quam praesumptionem auget longioris temporis decursus, quia ferè biennium lapsum est a die sententiae privationis, ante praesentationem Dominae patronae: cum lapso tempore nulla sit potestas purgandae huius negligentiae; quia executio iuris statim a lapso quadrimensuri privatur patronum, & potestatem providendi cedit superiori. *Panor. in c. fin. de iure patron. c. 1. cod. de lib. 6. Rota decis. 263. qua est 6. sub tit. de iure patron. in novis.* Potissimum quod dicta patrona, & ejus praesentatus, perhiberint & adhuc persistant in sua praesentatione ex casu seu modo vacationis per mortem, nulla facta alia praesentatione intra alios quatuor menses, post diem, quo huius causa Impetrans hanc licentiam movit: ex quo nullo colore avreti potest scientia seu notitia vacationis, quae contigit ex causa privationis. * Ita ut evidens sit, patronam huiusmodi vacationis modum contempnissè, & expectasse casum mortis Domini Regneri; per quem, ut dictum est, hoc contentiosum beneficium verè non vacavit, nec ut sic va-